

V E N D I M
Nr.11, datë 17.5.2006

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergj Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i “ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “

me sekretare Arbenka Lalica, në datat 01.11.2005, 21.11.2005 dhe 06.12.2005, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen me nr.45/4 Akti që i përket:

KËRKUES:SHPK “CIPA” në likujdim e sipër, përfaqësuar nga likujdatori Berti Pashko, si dhe avokate Flonia Tashko (Boriçi), me prokurë.

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

1. SHPK “GEMINI”, përfaqësuar nga avokate Liljana Ruli, me prokurë.
2. SHPK “INERTE TAPIZË”, në mungesë.
3. FREDDIO DOMENICO, përfaqësuar nga avokat Kujtim Lloha, me prokurë.
4. NERI LORENZO, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si antikushtetues i vendimeve nr.404 Akti, datë 25.07.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë, nr.170, datë 09.12.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.1587, datë 27.07.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhoma e këshillimit).

Kërkuesi, duke pretenduar se gjykatat kanë zhvilluar proces jo të rregullt ligjor, ka parashtruar këto shkaqe për shfuqizimin e vendimeve të mësipërme:

- Gjykatat nuk kanë thirrur në gjykim likuidatorin e shoqërisë “CIPA” sh.p.k., si përfaqësues legjitim të kësaj shoqërie, por kanë thirrur ish-administratorët e saj që nuk ishin më përfaqësues të shoqërisë.

- Gjykatat kanë cenuar parimin e barazisë dhe të kontradiktoritetit në gjykim si përsa i përket mosthirrjes së përfaqësuesit të ligjshëm (likuidatorit), ashtu edhe përsa i përket marrjes e vlerësimit të provave, sepse të thirrurit si përfaqësues nuk kishin interes t’i paraqesnin ato.

- Gjykata e apelit nuk ka pranuar ankimin e “Inerte Tapizë” si ortakë themeluese e sh.p.k. “CIPA”.

- Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë (dhoma e këshillimit) ka vendosur mospranimin e rekursit, megjithëse në të ishin ngritur probleme që kishin të bënin me zbatimin e ligjit procedural e material, ku ndër më kryesoret ishte zhvillimi i gjykimit në mungesë të përfaqësuesit ligjor.

Përfaqësuesi i Freddio Domenico dhe përfaqësuesja e “Gemini” sh.p.k., kanë paraqitur këto shkaqe për mospranimin e kërkesës:

- Kërkuesi nuk ka bërë përpjekjet për t’i shtrënguar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e të drejtave të tij në kuptim të nenit 131/f të Kushtetutës.

- Vendimi që kërkohet të deklarohet antikushtetues, është vendim i ndërmjetëm dhe nuk mund të shqyrtohet nga Gjykata Kushtetuese.

- Kërkuesit i ka mbaruar mandati si likuidator i shoqërisë para gjykimit të çështjes dhe nuk mund të përfaqësonte shoqërinë në asnjë instancë gjyqësore.

- Nuk ka shoqëri “Inerte Tapizë” si shoqëri më vete, sepse ortakët e saj i kanë shitur kuotat e tyre katër ortakëve të sh.p.k. “CIPA” dhe i kanë dhënë tagrin e përfaqësimit administratorit Freddio Domenico.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoj relatorin e çështjes Kujtim Puto, kërkuesin që kërkoi pranimin e kërkesës, përfaqësuesin e ish-administratorit Freddio Domenico, avokatin Kujtim Lloha dhe përfaqësuesen e subjektit të interesuar sh.p.k. "Gemini", avokaten Liljana Ruli, që kërkuan rrëzimin e kërkesës, si dhe bisedoi çështjen në tërësi;

VËREN:

Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë me vendimin nr.320, datë 01.11.1999, që ka marrë formë të prerë, ka vendosur deklarimin e pavlefshëm të Shoqërisë "CIPA" sh.p.k. që nga momenti i krijimit të saj, kthimin në gjendjen e mëparshme, si dhe cilësimin e "CIPA" sh.p.k., si shoqëri në likuidim e sipër, duke caktuar edhe likuidatorin. Mbi kërkesën e sh.p.k., "Gemini", Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë, me vendimin nr.404 Akti, datë 25.07.2003, ka vendosur hapjen e procedurave të falimentimit për sh.p.k., "CIPA", duke caktuar si administratorë të falimentimit ish-administratorët e kësaj shoqërie.

Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr.170, datë 09.12.2003, nuk ka pranuar ankimin e ortakut "Inerte Tapizë" kundër vendimit të gjykatës së rrethit gjyqësor. Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr.1587, datë 27.07.2004, nuk ka pranuar rekursin e ortakut të lartpërmendur, duke mos e kaluar çështjen në seancë plenare.

- Gjykata Kushtetuese shqyrtoi, në radhë të parë, pretendimet e përfaqësuesit të ish-administratorit të shoqërisë "CIPA" sh.p.k., dhe përfaqësueses të subjektit të interesuar, "Gemini" sh.p.k., sipas të cilëve kjo Gjykatë nuk ka kompetencë të shqyrtojë papajtueshmërinë me Kushtetutën të vendimeve për hapjen e procedurave të falimentimit, përderisa ato janë vendime të ndërmjetme dhe çështja është ende në shqyrtim e sipër.

Gjykata Kushtetuese, në çështjen në shqyrtim, konstaton se me vendimin nr.404 Akti, datë 25.07.2003, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë ka vendosur për probleme të cilat nuk mund të diskutohen më në gjykimet e mëpasme sh.p.k., si: hapja e procedurës së falimentimit të shoqërisë "CIPA" sh.p.k., caktimi i administratorëve të falimentimit e mbikëqyrësin përkatës, si dhe urdhërimi i publikimit të vendimit. Për këto probleme ky vendim ka marrë formë të prerë. Në gjykimet e mëtejshme në gjykatën e rrethit gjyqësor e në instancat e tjera gjyqësore, shqyrtohen problemet e llogarive që ortakët kanë me të tretët e me njëri-tjetrin, si dhe mbyllja e likuidimit.

Duke interpretuar nenin 131/f të Kushtetutës për kompetencën e saj në gjykimin e çështjeve konkrete, Gjykata Kushtetuese nuk ka pranuar për shqyrtim rastet kur gjykimi i çështjes nuk ka përfunduar, por vazhdon, dhe pretendimet për cenimin e parimeve kushtetuese të procesit mund të korrigjohen gjatë rigjyimit. Në rastin në shqyrtim, meqenëse vendimet, objekt kërkesë, kanë vendosur për probleme që nuk mund të diskutohen më në gjykimet e mëtejshme sepse për to gjykimi ka përfunduar, shqyrtimi i kërkesës për shfuqizimin e këtyre vendimeve hyn në sferën e kompetencave të saj, parashikuar në nenin 131/f të Kushtetutës.

Përfaqësuesi i ish-administratorit, si dhe ajo e subjektit të interesuar pretendojnë gjithashtu se kërkuesi nuk legjitimohet të vërë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, sepse nuk i ka shterrur të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese e ligjore. Sipas tyre, ai nuk ka paraqitur ankim në shkallët më të larta gjyqësore, megjithëse ka pasur dijeni për vendimet gjyqësore objekt kërkesë.

Nga zhvillimi i gjyimit, si dhe nga dokumentacioni i ndodhur në dosjen gjyqësore, nuk rezulton që të jenë njoftuar për gjykimet e çështjeve sipas rregullave të Kodit të Procedurës Civile likuidatori Përparim Kasa, i caktuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë me vendimin nr.320, datë 01.11.1999, ashtu edhe likuidatori Berti Pashko që ka zëvendësuar të parin sipas vendimit nr.42, datë 18.07.2000 të asaj gjykate. Atyre nuk u është komunikuar kërkesëpadia dhe vendimet e marra nga gjykatat, prej të cilave do të krijohej mundësia për të organizuar mbrojtjen e për të bërë ankim në instancat më të larta të sistemit gjyqësor. Meqenëse këto të drejta të kërkuesit nuk janë respektuar nga gjykatat, nuk mund të pranohet edhe pretendimi i subjekteve të interesuara se kërkuesit nuk i kanë shterrur të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e të drejtave të tyre.

Gjykata Kushtetuese e konsideron si të pabazuar edhe pretendimin e përfaqësuesit të subjektit të interesuar, sipas të cilit nuk duhet të thirrej në këtë gjykim kushtetues "Inerte Tapizë", pasi nuk është shoqëri tregtare, si dhe pretendimin e përfaqësuesit të ish-administratorëve sipas të cilit "Inerte Tapizë" duhet të përfaqësohet nga ortakut Freddio Domenico.

Gjykata Kushtetuese shqyrton ankesën e likuidatorit, me pretendimet se gjykatat kanë zhvilluar një proces jo të rregullt ligjor prandaj në gjykimin e çështjes, duhet të thërriste ndërgjyqësit e thirrur në ato çështje. “Inerte Tapizë” jo vetëm që figuron si “palë e interesuar” në gjykimin në apel e në vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, por natyra e saj juridike është përcaktuar në vendimet gjyqësore që kanë marrë formë të prerë si “shoqëri me bashkëpronarë”, ku pasuria u takon bashkëpronarëve në pjesë. Si rrjedhojë, ajo, është legjitimuar si palë në gjykim, por nuk mund të përfaqësohet nga një ortak ose administrator pa aktpërfaqësimin e shprehur të secilit bashkëpronar.

- Përsa i përket pretendimeve të kërkuarve se gjykatat e sistemit gjyqësor kanë zhvilluar një proces jo të rregullt ligjor në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës, rezulton se Gjykata e Rrethit Gjyqësor Krujë, në çështjen me objekt hapjen e procedurave të falimentimit të shoqërisë “CIPA” sh.p.k., nuk e ka thirrur në gjykim si palë shoqërinë dhe as ortakët e saj, duke u cenuar të drejtën e mbrojtjes. Lidhur me thirrjen e praninë e palëve ose përfaqësuesve të tyre në proces, Gjykata Europiane për të Drejtat e Njeriut është shprehur: “Prania e palëve në një proces civil ..., është një karakteristikë e rëndësishme e garancive të parashikuara në nenin 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Në lidhje me çështjet civile, gjykata ka vendosur se kjo është veçanërisht e rëndësishme kur probleme të një natyre faktike ose personale janë vënë në lojë ...”.¹

Gjykata e Apelit Tiranë ka thirrur si palë të interesuara shoqërinë “CIPA” sh.p.k., dhe “Inerte Tapizë”, që figuron si një prej ortakëve të shoqërisë. Megjithatë edhe kjo gjykatë ka cenuar të drejtën e palëve për të marrë pjesë në një proces të barabartë ku të kenë të drejtë të paraqesin provat e komentet rreth tyre sepse thirri në gjykim si përfaqësues të shoqërisë dy ish-administratorët e saj. Pasi mori formë të prerë vendimi nr.320, datë 01.11.1999, që e shpalli të pavlefshme shoqërinë që nga krijimi e caktoi likuidatorin, shoqëria duhej të përfaqësohej nga likuidatori dhe jo nga ish-administratorët. Ky i fundit jo vetëm ishte përfaqësues i vërtetë i shoqërisë, i caktuar më parë me vendim të formës së prerë të gjykatës, por në çështjen konkrete do të dilte si mbrojtës i interesave të gjithë shoqërisë dhe jo i ortakëve të veçantë të saj. Dy administratorët e thirrur nga gjykata, jo vetëm nuk kishin të drejtë ta përfaqësonin shoqërinë “CIPA” sh.p.k., pas dhënies së vendimit gjyqësor të formës së prerë për shpalljen të pavlefshme të shoqërisë që nga momenti i krijimit, por duke qenë njëkohësisht edhe ortakë të kreditorit (“Gemini” sh.p.k.), kishin interesa për pranimin e padisë, gjë që i hapte rrugë cenimit të parimit të barazisë së mjeteve në procesin e paraqitjes dhe të interpretimit të provave.

Përfaqësuesi i ish-administratorëve si dhe i subjektit të interesuar, duke mos pranuar cenimin e procesit të rregullt ligjor nga gjykatat, pretendojë se këta të fundit, me të drejtë, nuk e thirrën likuidatorin e shoqërisë, sepse atij i kishte mbaruar afati 3-vjeçar i parashikuar në nenin 283 të ligjit “Për shoqëritë tregtare” dhe si i tillë, nuk mund të përfaqësohte në gjyq shoqërinë.

Afati i mandatit të likuidatorit, duke qenë me karakter disiplinor, fillon nga dita kur përmbaruesi gjyqësor, për zbatimin e vendimit gjyqësor, i dorëzoi atij dokumentet me inventarin e shoqërisë. Sipas procesverbalit “Mbi veprimet e kryera dhe shpenzimet e bëra gjatë ekzekutimit” dhe vendimit “Për pushimin e urdhrit të ekzekutimit” të zyrës së përmbarimit Krujë rezulton se dokumentacioni i shoqërisë me inventarin e pasurisë i janë dorëzuar likuidatorit më datë 07.08.2003, d.m.th., para gjykimit të çështjes në Gjykatën e Apelit Tiranë. Përderisa kishte vendime gjyqësore të formës së prerë që kishin caktuar si administratorë të shoqërisë likuidatorët Përparim Kasa e më pas Berti Pashko, gjykata e apelit nuk mund të legjitimonte si përfaqësues të shoqërisë persona të tjerë kur vendimet e mëparshme nuk ishin shfuqizuar. Duke mos respektuar ato vendime dhe madje duke vepruar në kundërshtim me to, gjykata cenoj parimin kushtetues të fuqisë detyruese të vendimeve të formës së prerë.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 72 dhe 77 të ligjit nr.8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

¹ Vendimi “Krombach kundër Francës”, datë 03.02.2001, fq.

- Shfuqizimin si antikushtetues të vendimeve nr.404 Akti, datë 27.05.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Krujë; nr.170, datë 09.12.2003 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe nr.1587, datë 27.07.2004 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë (dhoma e këshillimit).

- Dërgimin e çështjes për shqyrtim në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Krujë.

- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.